

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy óra	1 „
Egyes szám 4 kr.	

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer Pál könyvkereskedése Nagybecskerek, Kunyady (fő-)utca 10. sz., hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Erélyes hang.

Nagybecskerek, május 18.

(—) Az az áldatlan viszály, melynek magvát főleg az alsó papság egy része igyekezett elhinteni az elkeresztelési kérdés fölszínre jutása óta, mélyen elszomorítá állami életünk békés tovafejlődésének minden igaz barátját. És bármennyire szólott pro és contra az érvelések tüze a szülők természetes jogának megvédésére vagy a kultuszminiszter ismert rendeletének föltétlen végrehajtására, igen félős volt, hogy az ügy a tulbuzgók izgatásai folytán esetleg veszedelmes kulturharczczá nővi ki magát. Az ügy elmérgesedését még az is komoly kilátásba helyezte, hogy a kormány mind-
eddig nem adta ki a határozott és utolsó szót a legkülönbözőbb alakban czirkáló kombinációkkal szemben, mi által akarátát precizizozta volna.

A legutóbbi huszonnégy óra alatt azonban teljesen megváltozott a helyzet és annyira határozott alakot öltött, hogy a kormány szándéka felől e pillanattól kezdve senki sem lehet kétségben.

A szabadelvű-pártnak általunk előre jelzett tegnapi értekezletén Csáky Albin gróf kultuszminiszter teljes határozottsággal fejtette ki a kormánynak az elkeresztelések ügyében véglegesen elfoglalt álláspontját. Az értekezlet

lefolyásáról vett távirataink szerint, a kormány megérkezettnek látja az időt az e kérdésben dönteni hivatott javaslat betervezésére, mert az elkeresztelési rendelet kibocsátása óta egyes lelkeseknek a kötelességek konfliktusa állott be. Ezen az éppen nem kívánatos helyzetben akar segíteni a kormány, midőn a betervezendő javaslatban csupán a egyes házasságokból származó gyermekek anyakönyvelése iránt intézkedik, mert a polgári anyakönyvvezetés behozatala még ez idő szerint rendkívüli nehézségekbe ütközik.

A kormány ezen elhatározása annyival is inkább plausibilis, mert a egyes házasságokból származott gyermekek anyakönyvelését a mai közgazgatási közegek minden különösebb nehézség nélkül elintézhetik.

A törvény végrehajtása ezáltal föltétlenül biztosítva van és semmiben sem érinti de nem is érintheti az egyház ügykörét.

Kiváló megnyugtatóra szolgálhat főleg az utóbbi körülmény az ország összlakosságának, midőn azon tény előtt állunk, hogy Csáky gróf a javaslatot minél előbb a ház elé terjeszti abban a szellemben, hogy az 1868-iki törvény kérdéses intézkedésére nézve a kormány változatlanul fönntartja

mind azt, amit erre vonatkozólag két évvel ezelőtt kijelentett.

És ehhez a legnagyobb határozottsággal ragaszkodik a kormány és semmi módosítást tenni nem hajlandó, amire különben a javaslat folytán egyáltalán semmi szükség nincs.

Ha a szabadelvű párt és vele Tisza Kálmán — mint távirataink jelzik, — helyesléssel és megnyugvással vették tudomásul Csáky gróf e kijelentéseit, az bizonyára szükséges hatással lesz az ország közvéleményére, de egyúttal a helyzet komolyságához méltó intés lesz arra nézve, hogy az államban az állam maga akarja vitális érdekeit intézni, és amíg ezt kellő körültekintéssel, lelkiismeretességgel teszi, addig semminemű okot nem talál arra nézve, hogy türelmetlenkedő velleitások befolyásának engedjen tért az állam életének intézésében.

A kultuszminiszter erélyes hangja kétségtelenül magyarázza meg azoknak, a kiket illet, hogy ez a törvény nem lesz irott malaszt, hanem egy a maga teljes erejében érvényesülő kötelesség.

Kérvények a házhoz. A képviselőházhoz újabb igen sűrűn érkeznek testületek és egyesek részéről kérvények, melyeket az illetők nem valamely képviselő útján, hanem közvetlenül a ház elnökségéhez

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

A békebíró előtt.

— Képek egy amerikai törvényszéki teremből. —

I.

Személyek: A bíró. Tíz rendőr. Néhány irnok. Husz-harmincz rongyos férfi és asszony, kiket a legutóbbi éjszaka fogtak össze az utcákon. Több perhajászó tyukprókátor. — Homályos, zöldfestésű terem, melyben csak a részegesek orrai világítanak. Kívül sűrű köd; esős idő, nehéz cseppek hullanak az ablaküvegre. — Idő: reggeli 10 óra. — A foglyokat egyenkint vezetik a bíró elé. Most egy sugár, öles magas irlandi, ki egy néhai kendő piszkos maradványával törülgeti orrát, áll a bíró előtt.

— Tisztelt bíróság, kezdi Patrick Cassidy, ki végre-valahára kendőjét szerencsésen eldugja nadrágja zsebébe, egy sérelmes elnézés, vagy ha szabad úgy mondanom, tévedés következtében kerültem a rendőrség karmai közé.

A bíró mosolyogva simogatja oldal szakállát:

— Hogyan Patrick?

— Well, mert nekem semmi részem sem volt a vasrud ellopásában! Egész nyugodtan sétáltam az utcán egy ficzkóval, mikor egy ház előtt egy gazdátlan rudvasat találtunk. — Alig vettem pillantást is reá, tovább akartam menni, de a másik felvette, mint mondta a czélből, hogy majd

kap érte vagy egy pohár sörré valót. — Ho d'on, mondom neki, hisz ez lopás volna. Go to, szól ő, te nagyon is becsületes vagy a new-yorki élethez. azzal távozik. Idő múlva, egész véletlenül, ismét találok a ficzkót, ki meghi engem egy pohár sörré, mivel az anyósától ép akkor örökölt valami vagyoncskát. Ez az egész bíró ur.

— Ha-ha-ha! Ez valóban igen ártatlan hazugság Patrick-om!

— Yes, Sir, a milyen egy nem kevésbé ártatlan embertől telik. De most valósággal nem is tudom, hogy miért tartóztattak le. — Hallod-e Patrick, annak az anyósának a hirtelen halálát nem találod-e te is egy kissé csodálatosnak?

— Elég csodálatos biz az bíró uram, de valószerű, hogy más vidékről való anyós volt, ki nem igen bírta elviselni az itteni klímát. Magamnak is volt szintén vagy 5—6 ily anyósom, kik szintén ily korán kerültek dögvörsra. De mehetek már Sir?

— Mindjárt Patrick. — Még csak egyetlen egy kérdés: Hát csakugyan nős volt az a másik ficzkó?

— Nem biz a bíró uram, hisz még 17 vagy 18 évesnél is alig volt több a tacszó?

— Honnét volt hát akkor az anyósa?!

— Ah, ugy — — hóm — — hóm — — (Hosszas szünet.) Bíró ur — egy bizalmas szót — azt hiszem, talán kissé el is vettem a sulykot?!

— No most csakugyan igazat mondtál!

— Jól van, tehát most már bevallom az igazat, azt az anyós történetét csak úgy tréfából találtam ki. Az a másik ficzkó, ki

fürgébb volt mint én, lopta el és adta el a vasat. Én csak nézője voltam az egész jelenetnek, még a sörömet is magam fizettem ki. Ez az igazság!

— Köszönöm Patrick. Most csak harmincz napi dologházi fogságra ítéllek el, de kérek, máskor inkább ne is mond meg az igazat, mert mint láthatod, bennem ugy sem talál hívőre.

Patrick hirtelen megvadul, két rendőr is alig bírja tartani:

— Mit!? Harmincz nap!? Ez erőszakoskodás egy szegény becsületes ember ellen! Harmincz nap? Well, azt azonban kijelentem, hogy ha még egyszer egy igaz szót találok kiereszteni a torkomon, akkor is itéljenek el legalább száz évi fegyházra! (Nagy nehezen kivezetik a teremből.)

II.

Mrs. Mc. Martin, ki most állott a zöldasztal elé, igen elzüllött asszonyság, könyvtől nedves szemeit kötöje csücskével törülgeti. A bíró fürkészőleg tekint reá, majd irnokjának sug valamit, — végre megérinti a siránkozó vállait.

— Az ember életében napfényes és esős idő váltogatja egymást, szól barátságosan, — Longfellow egy mondását idézve. Az asszony, kire ezen vigasz szavak igen kellemesen hatnak, felemeli fejét.

— Igaza van bíró ur, kegyed igen okos ember, mindent tud. Oh! Az még nem elég, hogy szegény férjem is meghalt, de elhalt utána tizenhat gyermekem is, egyik a

nyujtanak be. Minthogy pedig a házszabályok szerint csakis a törvényhatóságok felirataira és kérvényeire nézve van megengedve a közvetlen benyújtás a házszabályok 189-ik §-a világosan kimondja, hogy minden más kérvény csakis valamely képviselő közvetítésével terjeszthető a ház elé: a ház elnöke kénytelen e szabályra való utalással az említett, közvetlenül nevére címzett kérvényeket visszaküldeni, a mi természetesen késedelmet idéz elő a benyújtásban. A minnek elkerülése végett figyelmeztetjük a házhoz kérvénnyel járulni szándékozókat, hogy a szabályoknak megfelelően valamely képviselő közvetítésével nyujtsák be kérvényeiket.

Értékek kezelése a bíróságoknál. Az igazságügyminiszter egy felmerült eset alkalmából akként határozott, hogy a bíróságokhoz befolyó oly értékek, melyek mint bírói letét tárgyai rendszerint az adóhivatal által kezeltetnek, ha a bíróság székhelyén adóhivatal nincs s az értékek a bíróság vezetője vagy megbízottja által vétetnek át; a mennyiben még az átvétel napján a jogosultaknak kiadhatók és azokból kivételesen adóhivatali kezelés alá nem esnek és a bírói letét nyilvántartási naplóba sem jegyeztetnek be: mint más — bírói letéti kezelés alá nem eső — oly érték, mely külön rendszeres számadás tárgyát nem képezi az elnöki letét-naplóba bevezetendők s míg a bíróságnál maradnak, az elnöki letétértékek közt a pénzszerényben kezelendők. Általában szem előtt tartandó, hogy a bírósághoz befolyó minden pénz és érték nyilvántartás és számadás tárgyát képezi, melynek legalább annyit pontosan ki kell mutatnia, hogy az érték ki által, mikor és mi célból fizettetett be, meddig maradt a bíróságnál, kinek és mikor adatott ki; és ennél fogva minden oly érték, mely a bírói letétnyilvántartási napló, az irodaátalány, a pénzügyi költség-számadás, a pénzbüntetési pénznapló, a közjegyzői díjak jegyzéke, vagy valamely más rendszeres számadásnak tárgyát nem képezi, az elnöki letétnaplóban vezetendő keresztül. Valamint szabály az is, hogy a bírósághoz befolyt minden érték, a mennyiben a bírói letétpénztárul szolgáló kiadóhivatalba nem szál-

lított, a bírósági pénzszerényben őrzendő s e szabály alól csak kivételesen a szolgálat érdekében, de akkor is csak saját felelősségére tehet a bíróság vezetője kivételt.

Országos gazdatanács. A földmivelési miniszter a gazdasági kérdések szakszerű megvitatása céljából országos gazdatanácsot állított fel. A hivatalos lap már közli azok névsorát, akiket a miniszter e tanács tagjaivá kinevezett. Az országos gazdatanács elnöke a miniszter, alelnöke az államtitkár, tagjai pedig a következők: Andrassy Aladár gróf, Bánffy György gróf, Beniczky Gábor, a Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyei gazdasági egyesület elnöke, Beszerédy Pál selyemtenyészési miniszteri meghatalmazott, Boros Béni országgyűlési képviselő, Bujanovics Sándor országgyűlési képviselő, Desseffy Aurél gróf az országos magyar gazdasági egyesület elnöke, Gaal Jenő országgyűlési képviselő, György Endre, Herényi Gotthárd Sándor a Vasvármegyei gazdasági egyesület igazgatója, Jakabffy Imre Krassó-Szörényvármegye főispánja, Kubinyi György országgyűlési képviselő, Losonczy Mihály a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei gazdasági egyesület elnöke, Miklós Odön országgyűlési képviselő, Pfeifer Mátyás, Pekár Imre a magy. leszámitoló- és pénzváltóbank igazgatója, Perlaky Elek, Szent Mártoni Radó Kálmán Vas vármegye főispánja, a Vas vármegyei gazdasági egyesület elnöke, Szabó József az erdélyi gazdasági egyesület elnöke, ifj. Széchényi Imre gróf, Tisza István országgyűlési képviselő, Tolnay Lajos országgyűlési képviselő, Vályi Arpad országgyűlési képviselő, Zichy József gróf Pozsony vármegye főispánja és Zsendovics József prépost-kanonok.

VÁROSI KÖZÜGYEK.

Nagybecskerek város májusi közgyűlése.

— május 18.

Nagybecskerek város képviselőtestülete tegnap tartotta meg Krsztics János polgármester elnöke alatt rendes havi közgyűlést, a képviselőtestület tagjainak ritka érdeklődése mellett, s roppant heves viták közepette.

Ülés elején Krsztics János polgármes-

ter, meleg hangon emlékezett meg a Baross Gábor halálával támadt országos gyászról. Beszédét a képviselőtestület tagjai fölállással osztották, és elhatározatott, hogy a város jegyzőkönyvileg ad kifejezést részvétének, és úgy a boldogult özvegyéhez mint a kormányhoz részvétiratot intéz.

Második tárgyaló Ó Felsége megkoronáztatása 25-éves jubileumának megünneplése került színpadra, és a képviselőtestület kimondta, hogy: 1. Ó Felségéhez ez alkalomból üdvözlő fölriratot intéz; 2. június 7-én este a város kivilágít. 3. 8-án a várost lobogó-diszbe öltöztetik és az összes templomokban diszistentiszteleteket tartanak, melyeken a képviselőtestület a lehetőleg legnagyobb számban vesz részt.

Pár kisebb jelentőségű tárgy után, a közgyűlés rátért a napi rendre, illetve az ülés főtárgyára: a város új köveztetési vállalatának a tárgyalására, mely ügy hihetetlenül nagy vitát provokált, és akkora szenvedélyességet vitt bele a tanácskozás hangjába, mit csak a legkritikább esetekben tapasztaltunk. A tanácskozás eredménytelen is maradt, amennyiben a tulajdonképeni döntés: a vállalat oda ítéltése, a ma délutáni folytatolagos közgyűlésre maradt.

A kiirt pályázati föltételek értelmében, koczka és tört-kövel való kövezésről lett volna szó. Időközben az összesen 14 különböző ajánlat közt egyik, a koczka-kövezést helyettesítő keramit-kövezést ajánlott. Az így beérkezett ajánlatok fölött, a mult pénteken tanácskozott a gazdasági bizottság, de mert annak tagjai nagy részt nem voltak tisztában a keramit mineműségével, fölküldték a városi mérnököt Budapestre(!) hogy szerezzék meg a keramitra vonatkozó adatokat a fővárosi mérnöki hivataltól. A városi mérnök fönn is járt és tapasztalatait a közgyűlést megelőző gazdasági bizottsági ülésen tárta elő, a lehető legjobb véleményt hozva a rejtélyes keramitról. Daczára ennek, a gazdasági bizottság — mely pár nappal előbb még semmit sem tudott a keramitról, — 5 szavazattal 4 ellen elvetette a keramittal kövezésnek a közgyűlés elé pártololag való előterjesztését.

Ez a dolog historikumának az előzménye, és e miatt támadt aztán a közgyűlés tegnapi első napján a nagy vihar.

másik után és most egyedül, árván állok ebben a rossz világban.

— Hány évig élt kegyed szegény megboldogult férjével?

— Három évig tisztelt bíró uram!

— Hóm! Es máris tizenhat gyermeke volt?

— Valóban tizenhatot mondtam volna? Megtévedtem, mert csak hat volt. Hat halt el, egyik a másik után. Igen hat halt el. Mindegyik a másik után.

— Oh igazán sajnálom. Nagyon átéreztem a kegyed bánatját. Bizonyára tegnap is, csak a nagy keserűség miatt vert el az Erzsébet-utcában egy asszonyt?

— Én — megvertem voln' valakit? Ha megvertem volna valakit, azt nagyon sajnálom, mert nem tudok semmiről semmit. Bizonyára a nagy bánat, a szegény férjem halála miatti keserűségből történt az. Mind, egyik a másik után. Igen, a nagy keserűség miatt.

— Természetesen, hogy valami keserűség — gin, vagy sör, vagy wihskey, vagy bármely más ily fajta keserű ital miatt — semmi kétség! (Harsány hangon): Kérem Mr. Mc. Martin, igen Mr. Mc. Martint mondtam, ezen nő férjét kérdem, jelen van?

— Itt vagyok uram! szól erre egy meg lehetős bárgyú ember, ki egész kikelt, megremült arczczal lép ki a nézősereg közül.

— Ugy! mordul reá a bíró, tehát még nem haltál meg?

— N-n-n-o. Sir!

— No annak igen örvendek, legalább megvizsgálhatod feleségedet, kire, hogy bánatából alaposan kigyógyuljon, ezennel husz napi, kényszermunkával eltöltendő,

börtönbüntetést mérek. Szó se több — tovább a másik!

Mrs. Mc. Martin, szintén megvadul, mintha csak az előzőjétől vett volna példát.

— Jól van bíró, tudd meg! rikolt a hárpia, nagyot ütve az asztalra, hogy ezt a tökkel ütött fejú embert itt ni, a férjemet, ha kiszabadultam, úgy elverem, hogy legalább husz napig beteg lesz belé. Most már mehetünk! (Távozik az örökkel.)

III.

A bíró feltekint és egy újabb fogoly áll előtte.

— Ah kit látok? Tehát ismét itt vagy Mr. Jordan?!

— Thomas Jordan szolgálatjára Sir! — mond a kérdezett behizelgő hangon.

— Nos tehát csak bátran Tamás fiam, ne restelkedj, add elő szépen a történetedet. Hisz tudom, tudom, hogy iszákossággal vádolnak, pedig az csak rágalom, mert te nem tehetsz arról, hogy szerencsétlen flótás vagy és csakis így történhetnek veled meg oly esetek, minők csak te rajtad, no meg a részeg embereken szoktak megenni. Tehát csak add elő, mi történt ma veled?

— A Bowry-ban voltam, ott van a lakásom!

— A Bowry-ban — go on!

— Fent aludtam ágyamban, a harmadik emeleten!

— Eddig még minden rendben van, Tamás fiam!

— Majd azt álmodtam, hogy fent sétálok egy hegyen és egy medve jön velem szemben. Atkutattam minden zsebemet, hogy hátha találnék egy árva krajczárt, melyen megválthatnám életem. Majd iszo-

nyu félelem fogott el, megfordultam s leugrottam egy mély szakadékba és —

— És mikor felébredtél, folytatta a bíró egész kedélyesen tovább, akkor már ott találtad magadat a lakásod ablaka alatt, üres zsebbel és részegen heverészve a kövön!

— Talán már a bíró urnak is volt ily eleménye?!

— Nem, de már kezdem ismerni az álmódosásaidat. És a mint ott heverésztél a kövön, valószínűleg jött a rendőr, ki téged, holt részegnek tartván, bevitt az őrségre. Nemde így volt?

— De szóról-szóra így volt bíró uram, ön valóban okos ember.

— Nagyon örülök, hogy ezt mégis belátod. De a rendőrt is meg kell dicsérenem, mert ha ezen szörnyű esésed után be nem visz a meleg őrszobába, akkor reggelre bizonyosan fagyva lennek meg. Nem emlékszel Tamás, hogy annak a medvének, tudod a melyikkel álmodban dulakodtál, nem volt-e vaiami pléhtáblácska a nyakában?

— Valami pléhtáblácska — —? N-n — nem vettem észre!

— Természetesen, mert rövidlátó vagy, de tudom biztosan, hogy a medve nyakában pléhtábla is volt, melyre — egész jól emlékszem — ez volt írva: Husz napi kényszermunka!

— Goddam! Ha még egyszer álmodom, akkor lesz annyi eszem, hogy legalább is a bírót nadrágolom el.

— Persze az álmodban, hé! No az még nem törvényellenes, de akkor majd én is tiz nappal többet számítok. Vagy talán még jobb lesz, ha már ma elkezdjük, jó, legyen tehát 20 nap helyett — 30. Rendőrök! vigyék ki. — Tovább — a másik!!

A tárgyalás folyamán az összes szakértők, nevezetesen: a városi mérnök, Réczey Gyula, főmérnök, Grosszmann Zsigmond és Vukovics István; ezeken kívül Hadfy Döme, Vattay Miklós, Végh Lajos dr., Stagelschmidt János, Gyorgyevics Milos dr., Szalay József képviselőtestületi tagok a legmelegebben ajánlották a keramittal való kövezést, annyival inkább, mivel ez a legolcsóbb ajánlat (körülbelül 91 ezer frt) és a keramittársaság által tett ajánlat (104 ezer frt) között csupán tizenháromezer frt különbség mutatkozott, ezt pedig dacára a város mostoha anyagi viszonyainak, könnyen elviselhetette volna, mert hiszen a tervezett kövezési munkálatokra 165 ezer frtos kölcsön lett felvéve, ennyi lett előirányozva.

A keramikkövezet ellen csupán Rózsá Ignác képviselői tag szólalt fel s midőn a névszerinti szavazás elrendeltetett, bámulatos módon mégis elejtetett a keramittal való kövezés 35 szavazat 34 ellen.

A szavazás sorsát sajtóságosan Kovách Ágost képviselő tag döntötte el, a mennyiben a névsor felolvasása után jövén a közgyűlésre s utólag szavazván, azt azzal indokolta, hogy ő nem tudja, miről van szó, de ő csak a trachitot ismeri és ezért „nem”-mel szavaz.

A szavazásról adjuk a következő névsor-kimutatást: Arra nézve, hogy keramittal köveztesse-e a kérdéses városrészt, igennel szavaztak: Annau János, Annau Péter, Bauer Pál, Binder Lipót dr., Delfel Gáspár, Francz J. L., Grünbaum Arnold, Hadfy Döme, Klein Mór dr., Kovách Péter, Lucsics Miklós, Magyar Károly dr., Menczer Lipót, Napholz Ágoston, Nikiforovics Váza, Réczey Gyula, Stagelschmidt János, Schäffer Antal, Schmidt Antal, Steinitzer Géza, Szalay József, Vattay Miklós, Végh Lajos dr., Vilmos János, Vukovics István, Weiserschan Fülöp, Perisics Zoltán dr., Mattanovich György, Panics Daniel, Reitter Oszkár, Zacharias József, Bene Dezső, Haidegger Lajos, Neugebauer Miksa. Nemmel szavaztak: Benkovits Miklós, Czvetkov Ilia, Delfel József, Eibenschütz Gerő, Ferdinándi János, Hahn István, Machalek János, Mangold Hermann, Mangold Samu dr., Markov Lyuba, Mayer Rezső, Mucsalov György, Oppolzer Lajos, Oldal Antal, Peits György dr., Perjati Antal, Petrovics Szvetozár dr., Popovits Lyubomir, Ristićs Pál, Rosner Antal, Rosa Ignác, Schwarcz Mihály, Schwarcz Samu, Sebastian János, Szávicz Sándor, Szlankamenac Tósa, Szekulics Vazul, Tabakov Mladen, Tyurcsin Sándor, Vinczanov Mladen, Wukov Zsivko, Grandjean József dr., Menczer Izidor dr., Kovách Ágoston. Egyáltalán nem szavaztak: Gyorgyevics Milos dr., Lindhof János.

A szavazás után Szalay József bizottsági tag a határozat ellen felebbezést jelentett be.

Schwarcz Mihály ama véleményének ad kifejezést, hogy nem lát semminemű indokot fenforogni arra, hogy a határozat megfeleltesse.

Hadfy Döme nagyon is sok okot lát a felebbezésre. Kijelenti, hogy az esetre, ha Szalay vissza is vonná felebbezését, ő már is felebbezést jelent be.

Napholz Ágoston hosszabb beszédben fejtegeti, hogy az ajánlatok beadása körül szabálytalanságok történtek. Kívánatosnak tartaná az új pályázat kiírását.

Végh Lajos dr. szintén az új pályázat kiírása mellett van, annál is inkább, mert hallotta, hogy egy ajánlat nem is volt egészen kitöltve, a mikor beadatott, s azt utólag a városi mérnök töltötte ki.

Nagy zaj keletkezett erre. A városi mérnök izgatottan kiáltotta: Nem így van! Ki mondta?

Krsztics polgármester kijelenti, hogy a kitölt Végh bizottsági tag est hallotta, az nem mondott igazat.

Végh Lajos dr. újból felszólal. Azért említette fel a dolgot, mert általában, minden-

felé beszélnek. Ha nem igaz, kész érte engedelmet kérni, de ismét hangsúlyozza, hogy ez a vélemény nagyon is széles körben van elterjedve.

Az ülés izgatott hangulatban ért véget s folytatása a mai nap délutánjára halasztott.

A börze áldozata.

(A legújabb sikkasztás.)

Tegnap az esti órákban nagy gyorsasággal terjedt el a híre egy szenzációs eseménynek. Az utcán járó-kelők között szájról-szájra járt a hír s a társaskörökben és vendéglőkben egyébről sem beszéltek. A hír, ha szenzáció szempontjából fogjuk fel, kétségkívül meglepő és érdekes, ha pedig tisztán emberi szemekkel nézzük, megdöbbentő és mélyen elszomorító.

A nagy feltűnést és különösen kereskedői körökben kínos feltűnést keltő eset hőse egy általánosan ismert fiatal ember, a kit szerencsétlen szenvedélye, a hirtelen való meggazdagodás vágya, a tőzsde óriási tőkét elszédítették s balvégzete rákényszerítette arra, hogy saját vagyona elvesztése után — mely szerencsétlen kombinációk folytán pille módjára röppent el a börzén — hozzányuljon a máséhoz s ravasz módon óriási mérvben megkárósítsa azt a cégét, mely feltétlen bizalmán kívül fényes existenciával is megajándékozta.

A szerencsétlen, önmagáról megfeledkezett ifju ember neve Weisz Károly, s teljhatalmu megbizottja és irodafőnöke volt a budapesti nagy gabonakereskedő Weiszmann testvérek cégének.

A sikkasztás, melyet a cég kárára elkövetett, a publikumban szivárgó hírek szerint kerekaszámban 100,000 forint. A cég azonban csak 30,000 forintnyi kárt jelentett be a törvényszéknél.

Ezenkívül a nagybecskereki kereskedők közül is számosan vannak érdekelve, a kiknek vesztesége együttesen szintén sok ezer forintot tesz ki.

Az esetről tudósítók a következőket jelenti:

Körülbelül nyolcz éve lehet, hogy Weisz Károly, mint a budapesti Weiszmann testvérek gabonakereskedő cég képviselője és teljhatalmu megbizottja, megtelepedett Nagybecskereken.

Az ifju ember előzékenységével, behi-zelgő modorával, gyorsjárásu eszével csakhamar megkedveltette magát a kereskedők között, s bizonyos népszerűsége tett szert. Elegánsan, uri módon élt, a mit jövedelme, — a mely évenként legalább 10,000 frtot tett ki, — meg is engedett. Rendes látogatója volt a színháznak, s ott volt mindenütt, a hol valaminő mulatságra volt kilátás. Részt vett általában minden mozgalomban, s semmiféle jótékony cél elöl nem zárta el tárczáját, sőt a kereskedők közötti jó híre és népszerűségére támaszkodva, rendesen közöttük is eszközölt gyűjtéseket, a melyek csaknem mindig fényes eredménnyel végződtek.

Költekezése mindazonáltal nem öltött olyan mérveket, hogy azok pazarlásnak lettek volna nevezhetők. A gyanunak általában még árnyékával sem illették, s a miként a Weiszmann cég teljesen megbizott benne, úgy megbiztak benne az itteni kereskedők is, a kiknek egyikét-másikat olykor ki is segítette pillanatnyi zavarából.

Időközben vagyon is szerzett. Földbirtokot vásárolt, a mely több éven keresztül ment volt minden tehertől, s a mely évenként 3000 frtot jövedelmezett, úgy hogy

jövedelme, tízezer forintnyi keresményével együtt, évenként 13 ezer forintot tett ki.

E jövedelem megengedte neki, hogy fogatot tartson, szép lovakkal, a melyeket kocsikázás közben rendszerint maga hajtott. El is neveztek őt e miatt a Lloyd humoristái Weisz Károly Pistának.

Ez a fényesebbik fele pályafutásának. A sötétebbik fele ott kezdődik, a mikor engedett a pénz ördöge csábításainak, s szenvedélyétől ösztökélve, játszani kezdett a börzén. Ugy lehet tán, hogy azt hitte, hogy erősebb, ügyesebb és tartózkodóbb lesz ama szerencsétleneknél, a kik előtte már megszámlálhatlan mennyiségben hanyathomlok zuhantak alá a tőzsdespekulációk örvényébe.

Nem így történt. A spekulációi úgy lehet jók voltak, sőt mondják is, hogy határozottan jók voltak, de hát a szerencsétlen ember az első veszteségek után már kapkodott, elvesztette higgadságát, s még jobban igyekezett kombinálni és elbukott.

Birtokát nemrég adta el negyvenezer forintért. Veszteségeihez képest ez az összeg csekélység volt. A magából már nem fedezhette, hát hozzányult a — máséhoz. Ahoz az összeghez, a melyet a Weiszmann testvérek biztak reá.

A napokban történt, hogy a Weiszmann cég által leküldött állítólag 30 ezer forintért gabonát kellett volna szállítania. A cég hajói itt vesztegeltek, a gabona azonban nem érkezett meg.

A megbízó kereskedőcég előtt ekkor gyanussá vált a dolog. Annál is — inkább gyanussá, mert a kötvények, melyek értelmében a gabona szállítandó lett volna, szabályszerűen kiállítva és aláírva, ott voltak már a cég birtokában.

Weisz Károly küldte fel azokat, de a gabonát már nem bírta szállítani, mert a kötvények — hamisak voltak s olyan emberek nevei szerepeltek azon, a kik soha életükben gabonával nem bírtak.

A cég főnöke ekkor elhatározta, hogy Nagybecskerekre jön. Tegnapelőtt érkezett ide s az első éj folyamán hosszabban konferált Weisz Károlylyal, a ki otthon betegen feküdt ágyában.

A történetek, ugylátszik, ekkor még nem kerültek napfényre. Weisz másnap reggel felkelt s többen látták őt, a mint nehéz léptekkel a vásártér felé vánszorgott.

Azóta nem látta őt senki. Eltűnt, s a szépen indult, sok reményre jogosító pályával ezzel a rut befejezéssel ért véget.

A rendőrség mindenfelé kutatja az eltűntet. Eddigélé azonban nem akadt nyomra. Sokfelé ama vélemény van elterjedve, hogy öngyilkosságot követett el.

HIREK.

— Torontálvármegye tavaszi közgyűlését Rónay Jenő főispán elnöklete alatt ma folytatták. Az ülésen kevés bizottsági tag vett részt. A rendes tárgysorozat letárgyalását folytatták s a közgyűlés a holnap nappal alighanem véget ér.

— A „Torontálmegyei magyar közművelődési egyesület” tegnap délután 4 órakor tartotta meg az évi rendes közgyűlését a megyeszékház nagytermében. — Az elnöki széket Kovács Ágoston kir. tanácsos foglalta el és mély sajnálatának és megütközésének adott kifejezést, hogy az egyesület 800-on felüli tagjai közül csak 10-en, mondjad: tizen tartották érdemesnek eljönni s hogy közéletünk vezérférfiain gyűléseinken sohasem látjuk, de kitartásra buzdítja és inti a jelenlevőket, hogy ne hagyják magukat elijeszteni a jelenben meglévő és eléggé nem rosszalható bűnös közöny miatt, hanem küzdjenek tovább is egy jobb jövő reményében, a midőn talán megyénk közönsége is fölébred

apathijából s belátja, hogy ha valahol, úgy épen Torontálmegyében nagyon is nagy szükség van a magyar nyelv és műveltség ápolására, és hogy nem elég az, s nem tette honfiai kötelességét senkisémmel azzal, ha uton utfélen azt hangoztatja, hogy közművelődési egyesületünk nem életképes, arra nincs szükség, mert nem tesz semmit stb. hasonló kifejezésekkel. Az ilyen egyesületet tömegesen kell anyagilag és erkölcsileg támogatni, nem pedig szűkkeblűségből népszerűtlenné tenni.

Az igazgatóság jelentésének felolvasása után határozatott, hogy a főispán útján a megye törvényhatósági bizottsága emlékiratban kéressék meg az egyesület támogatására.

A pénztári jelentésből megtudjuk, hogy az egyesületnek 5020 frt 41 kr. készpénzvagyona és mintegy 2800 frt hátralékos tagsági díja van. Körülbelül 120 elhalt, elköltözött és kilépésüket bejelentett egyesületi tag kitörültetik a tagjegyzékből és 958 frt tagsági díj mint behajthatlan leiratba hozatik.

A könyvtári jelentés szerint az egyesület könyvtára 631 kötetből áll és ez évben 44 művel gyarapodott.

Kis Sándor dr. egyesületi aligazgató bejelentette, hogy az e hó 15-én a közművelődési egyesület által rendezett műkedvelő előadás tiszta jövedelme 154 frt 88 kr., mely összeg mint külön Révay Miklós alapítvány cím alatt tőkésítettik, külön kezeltetik oly célból, hogy annak kamataiból valamely nem magyarajku tanuló, ki a magyar nyelv megtanulásában kitünő előmenetelt tett, jutalmazassék.

Az erdélyi Emke fővárosi választmányának meghívása folytán az E. M. K. E. közgyűlésén Karátsanyi Jenő gróf az egyesület alelnöke fogja az egyesületet képviselni.

Papp Simon egyesületi 2-ik alelnök elhalálozása folytán a megüresedett alelnöki állásra Daniel László, Torontálmegye alispánja választott meg.

Az egyesület ki fogja puhatolni, vajjon N.-Sz.-Miklóson van-e még ház, mely meggyenk nagy szülőtte Révai Miklós magyar nyelvész emlékével összekötésben van s ha igen, a Torontálmegyei magyar közművelődési egyesület meg fogja indítani a mozgalmat, hogy e kitünő tudós emléke megörökítették és emléktáblával jelöltessék meg.

Az 1892. évi költségelirányzat 1380 frt 53 kr. bevétel és 475 frt kiadásban lett megállapítva, melyből a fölös bevétel 905 frt 53 kr. egy része az igazgatóság rendelkezésére bocsátatik kulturális célokra, s a ki nem adott összeg tőkésítettik.

A torontálmegyei magyar nyelvterjesztő-egyesület által folyó hó 15-én a színházban rendezett estély tiszta jövedelme 155 frt 38 kr. volt. Az egyesület f. hó 17-én tartott évi rendes közgyűlésén elhatározta, hogy ebből rögtön tőkeait 150 frtot Révay-alap czímen, s ezen alapot évről-évre növelni fogja, hogy majdan annak kamataiból jutalmazhassa az olyan tanulókat, kik mint idegen ajkuak a magyar nyelv tanulásában legszebb előmenetelt tanúsítanak.

Nyilvános köszönet. Mulaszthatatlan kedves kötelességünk a nyilvánosság előtt is kifejeznünk köszönetünket azon hazafias szíveségért, melylyel egyesületünk f. hó 15-én rendezett ünnepének sikerét közreműködésük által biztosították: Witt Lászlóné ö nagysága, Vukovich Aranka és Vattay-Pelbárt Margit, kisasszonyok, Zsiros Imre, Rippka Armin, Szma-zsenka Ernő, Weisz Zsigmond és Törös Tivadar urak. Fogadják szívesen köszönetünket s szíveségüket jutalmazza a jótett tudata. Hazafias tisztelettel: A „Torontálmegyei magyar közművelődési egyesület” igazgatósága.

Az 1848-49-iki szabadságharc muzeuma vásárol és Kossuth vagy Petőfi stb. képekért becsérél 1848-49-iki kéziratokat, nyomtatványokat, fegyvereket és egyéb ereklyéket; de különösen katonai

öltözeteket és képeket. Küldemények az 1848-49-iki emlékek gyűjteményének a fővárosi vigadóban, Budapestre czimzendők. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy az 1848-49-iki emlékeknek a fővárosi vigadóban lévő rendezősége már fölkerlte a közönséget mindama dalok beküldésére, melyek a szabadságharc idején a nép ajkán termettek és mint ilyenek, többnyire csak az illető vidéken ismertek. E felhívásra számos és becses küldemény érkezett, de a legtöbb dal szövegéhez nincsenek hangjegyek. Az 1848-49-iki emlékek gyűjteményének rendezői igen kérik a dalok beküldőit, hogy a versekhez a hangjegyeket is sziveskedjenek odairni. A legjobbnak ítélt költeményért 100 forint értékű Kossuth olajfestményt ad a rendezőség és Kossuthnak életnagy fényképutánzatú képét pedig megkapják mindazok, a kik eddig, vagy ezután bármily tárgyat küldtek a kiállításnak.

Tanítók gyűlése. A „Délmagyarországi tanító egyesület” török-kanizsai fiókegylete május hó 12-én Török-Kanizsán ülést tartott, a melyről a következőket jelenti tudósítónk: A Herresbacher József elnöklete alatt tartott ülés első nevezetesebb tárgyát „Comenius A. F. paed. működésének méltatása” és ezzel kapcsolatban „Comenius életrajza”. Előbbi Gräbeldinger Pétertől, utóbbi Danilovits Elektől előadva. A gyűlés figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta végig mindkét érdekes előadást, melyek általános tetszésben részesültek és köszönetet szavazott. Elénk eszmecserére adott alkalmat „A tanítók szolgálati szabályzata” című tétel megvitatása. Herresbacher József nagy szakértelemmel adta elő ezen tételt. Ismertette az eddig, ezen tételre vonatkozó összes szabályzatok tervezetét és általános tárgyalásul Kis Sándor tervezetét fogadta el a gyűlés. „A népiskola államosítása” című tételnél, a közgyűlés ama óhajának adott kifejezést, miszerint a népiskola az állam érdekeinek álljon szolgálatában; szakszerű helyi, járási és megyei állami felügyelet alatt legyen és a tanító fizetését az állam pénztárából huzzza. — Egyben elhatározatott, hogy a fiókegyelet a tanítók fizetésének rendezése tárgyában a magyar országgyűléshez kérvényt terjeszt fel. Végül a közgyűlés sajnálatát fejezi annak, hogy Dobránszky Imre a fiókegyelet éléről visszavonult és egyúttal kiváló buzgalma és a fiókegyeletnek tapintatos vezetéseért elismerő köszönetét nyilvánította.

Pályázatot hirdet a vallás- és közokt. m. kir. Miniszterium ötvenhét egyenkint évi 63 forint segélydíjjal egybekötött állomásra Széchényi-Kollemés féle alapítvány-nál. Ez alapítványi helyeket olyan honos, r. kath. vallású, aggkoru férfiak nyerhetik el, a kik jó erkölcsi viseletűek, szegénysorsuk, keresetképtelenek s a király és haza szolgálatában érdemeket szereztek. Előnyvel bírnak azok, a kik a népnevelés terén működtek s nemesi származásuk mellett vagyontalanok. Folyamodók kérvényüket az adományozási jogot gyakorló vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszteriumhoz czimezve az illetékes egyházi főhatóságnál tartoznak benyújtani f. é. június 20-ig. A kérvényekhez a felsorolt körülményeket igazoló okmányok melléklendők. Ajánljuk a községi előljárók figyelmébe.

A koronázás jubileuma a Délvidéken. Torontálmegye mellett, Temesvár szab. kir. város és Temes vármegye közönsége is méltóan fogják megünnepelni a koronázás jubileumát. Ugy a megyében, mint a városban ünnepélyes istentiszteletek lesznek június 8-án. A vármegye hódoló feliratot intéz és 12 tagból álló küldöttséget meneszt a királyhoz; ezenkívül lefesteti a közgyűlési terem számára Ó Felsége jelenkori arcképét. — Krassó-Szörény vármegye törvényhatósági bizottsága ugyanilyen határozatot hoz a folyó hó 24-én tartandó közgyűlésen. A lugosi kaszinó választmányja e hó 12-én tartott ülésén foglal-

kozván Ó Felsége megkoronáztatásának 25. évfordulója megünnepelésével, elhatározta, hogy e nap öröme ünnepepélyt rendez termében. Ez ünnepély állani fog egy rövid hangversenyből, melynek keretébe hazafias dalok eléneklése, szónoklat a nap jelentőségéről és szavaltat illesztetnének be és az ezt követő fényes táncestélyből. A szónoklat és illetve felolvasás megtartására Mikus László főgimnáziumi tanár nyeretett meg, a hazafias dalok előadására, a szíves közreműködését felajánló magyar dalegyesület kerestetett meg. A részletekről a jövő számban fogunk bővebben szólni. A délvidéki főurak közül a következők vesznek részt azon lovas diszbandériumban, melyet a koronázás jubileuma alkalmából a nemzeti, országos és kolozsvári mánás kaszinók állítanak össze: Ambrózy Béla báró, Zselénszky Róbert gróf, Nakó Kálmán gróf, Szapáry László gróf, Rohonczy Gida, Révay Gyula báró, Gerliczy Ferencz báró, Jekelfalussy Zoltán, Csekonicz Sándor gróf. A diszfogatokhoz eddig csak három Karátsanyi gróf jelentkezett. — N. Kikindán a községi képviselőtestület elhatározta, hogy 7-én a helységet kivilágítják és zenés takarodót rendeznek, 8-án a közs. előljáróság és képviselőtestület hivatalosan részt vesz az összes imaházakban tartandó istentiszteleten. A nap emlékére 200 frtot osztanak ki a szegények között; végül átengedik a Guszle dalegyeletnek az új város ház nagytermét, egy e napon tartandó hangverseny számára. A nagykikindai állami felső leányiskola a jubileum napján nagyobb szabású iskolaünnepélyt rendez — Verseczen is illő fényvel készülnék megünnepelni a nagy napot. A törvényhatósági közgyűlés által kiküldött bizottság folyó hó 9-én Seemayer János polgármester elnöklete alatt tartott ülésében a következő indítványt hozta: 1. Ó Felségének pompás kivitelű hálaíratot nyujtsón át egy több tagu küldöttség, melynek vezetésére Nikolits Sándor főispán kéressék fel. 2. 7-én a város fényesen kivilágittassék s örömtűzek gyujtassanak a Várhegy tetején lévő romnál. 3. Junius 8-án ünnepélyes hálaadó isteni tisztelet tartassék. 4. Az összes Verseczen létező dalegyletek (számszerint 5) felhivandók, hogy 8-ikán este az árvaházi alap javára hangversenyt rendezzenek. 6. A nagy nap megörökítésére alapítson a törvényhatóság két, — egyenként 2000 frtos — ösztöndíj-alapot, melynek évi kamataiból főreáliskolánk szegény sorsu, de szorgalmas és jó előmenetelű tanulóit jutalmaztassanak. Az ösztöndíjat nevezzék el „Ferencz József ösztöndíj”-nak.

Hivatalos jelentés folyó évi április hóban Nagybecskerek városában észlelt közegészségügyi viszonyokról. Városunk lakosságának száma az 1881. népszámlálás szerint körülbelül 22330. — Az összes elhaltak száma 91 a következő halálokokkal: torokgyík 1, roncsoló toroklob 2, hasihagy-máz 1, gyermekágyiláz 1, váltólázsenyv 3. Veleszületett gyengeség 3, ránggörcs 7, tüdőlob 2, tüdőlegdag 1, tüdőgümőkór 17, szerviszivbaj 5, bélhurut 7, hevenyveselob 2, agyvérömleny 2, aggkór 12, öngyilkos 3, erőszakos halál 1, hörghurut 11, görvélykór 1, agyburoklob 4, gyomorrák 1, méhrák 1, kizárt lágyéksérv 1, köldöklob 1, születlob 1, elvérzés 1. Születés április hóban 70 jelentetett be. Az egészségügyi viszonyok a jelentés hónapban kedvezőtlenek voltak, az elhaltak száma aránylag sokkal nagyobb volt leginkább a jelentés hónapban már egészen megszűnt influenza-járvány következményeként tekintendő, mi által az üdült szervi betegségben szenvedők bajai az influenza által rosszabbra fordultak és csak a jelentés hónapban végzetes kimenetteliek lettek, kivéve a hökhrutot, mely valamivel nagyobb számban kezdett fellépni, a többi bajok csak igen szorványosan fordultak elő. Nagybecskerek, 1892. évi máj. 2-án. Haidegger Lajos dr. s. k., vár. főorvos.

Hamis ezüst forintosok. A nagykikindai községi előljáróságnál Sibul Szózza parasztasszony új ezüst forinttal akart fizetni.

A pénzkezelő tisztviselő csak akkor vette észre, hogy hamis az ezüst forint, mikor már az asszony eltávozott. A hamisítvány csalódásig hű, még a körirat is bele van nyomva: „Bizalmam az ősi erényben“. A hamis egyforintos magyar felirású vert pénz, a valódi ezüst forintostól csak könnyűsége és tompa ércetlen hangja miatt lehet megkülönböztetni, felismerni. Az asszony azt állítja, hogy a hamis egyforintost a Kanarik fűszerkereskedőnél kapta, ahol egy öt forintosot váltott fel. Nagyon valószínű, hogy ilyen a hamis ezüst forintostok a nép között nagyobb mennyiségben vannak forgalomban s egy szervezett pénzhamisító banda üzi mesterségét itt a délvidéken, mely hol Billéden, hol Kassó Temesmegyékben, de különösen Torontálmegeye déli részén bukkán fel s működik nagyban.

— **Klapka utolsó óráiról** még a következőket közölhetjük: Klapka ápolónője egy távoli rokona, özv. Silibert Róza asszony volt, ki a vele szomszédos szobában lakott. A tábornok, amint fél 11 órakor haza tért, azonnal lenyugodott. Éjfél után Silibertné behívatta s panaszkodott, hogy rosszul érzi magát, baja azonban csakhamar elmúlt. Reggeli fél 5 órakor Silibertné felébredt, s mert mozgást hallott a tábornok szobájából, besietett. A tábornok ekkor már nagyon rosszul volt, fuldokolva beszélt s közeli végét emlegetve, orvosért küldetett. A szállóbeli személyzetből rögtön kocsira ült egy szolgáló s elhajtott a tábornok házi orvosának vacsi-köruti lakására. Közben azonban a tábornok mind rosszabbul lett; öt óra tájban, a mint ép vizet akart neki adni Silibertné, hirtelen felkiáltott „haj meghalok“ s párnájára visszahanyatlott és meghalt. Az orvos, mire odajött, már csak annyit állapíthatott meg, hogy Klapka tábornok szívzélhűdés következtében meghalt. A halálról már a kora reggeli órákban értesítették a miniszterelnökséget, melynek részéről Huszár irodaigazgató jelent meg a halottas lakásban s tette meg a szükséges intézkedéseket. Délben Tiszta László, a honvéd bizottmány elnöke is megjelent a lakáson, valamint Mogyoródi olasz ezredes, az elhunyt jó barátja. Az országos honvédbizottmány délután 4 órakor ülést tart a temetés módzatainak megbeszélése végett. A temetést minden valószínűség szerint csütörtökön tartják meg a kerepesi temető halottas házából.

— **Méregkeverő asszonyok.** Ujvidékről írják, hogy a sz. tamási méregkeverő asszonyok bűnperében vasárnap hozták meg az ítéletet. A törvényszék Pivniczki Miliczát a büntetőtörvény 273. §-ában körülírt gyilkosság büntetésében a 70. §. szerint tettesként bűnösnek mondotta ki és a 91. paragrafus második bekezdésének alkalmazásával életfogytiglan terjedő fegyházra, a büntetés megszűnése esetén tíz évi hivatalvesztésre, valamint a költségek megtérítésére ítélte. A másik két vádlottat Kunjakovné és Kernáczné a bíróság fölmentette s azonnal szabadlábra helyezte. Az ítéletet Pivniczki Milicza látszólag megtörve hallgatta, fejét rásta és többször oda kiáltott: Nem igaz! A fölmentett vádlottak örömmel fogadták az ítéletet. Milicza védője védenca érdekében felebbezést jelentett be, a közzádló mindhárom vádlottra nézve felebbezett.

— **Regényfolytatásunk** mai számunkból anyaghalmoz miatt maradt ki.

Táviratok.

Klapka halálesete a házban.

Budapest, május 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén, a napirend előtt Horváth Gyula élesen kikel azon intézkedés ellen, hogy Klapka György tábornok tetemeit éjjel titokban szállították a kerepesi temető halottas házába, hogy onnan eltemessék.

Polónyi Géza fölhozza, hogy Csáky Albin gróf miniszter megengedte, hogy a Múzeum épületében tegyék ravatalra Klapkát, de Szapáry gróf kormányelnök megtagadta azt. (Felkiáltások: Hivassák Szapáryt!) Indítványozza, hogy Szapáry gróf megérkezéig függesszék föl az ülést.

Csáky gróf miniszter kijelenti, hogy a Múzeumot ő átengedte, de a honvéd-egylet mégis másként intézkedett, a miért azonban ő nem felelős. Egyébként Szapáry kormányelnök a vádakra meg fog felelni.

Bokross Elek elnök az ülés felfüggesztése ellen szól, Apponyi Albert gróf pedig mellette van.

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter óhajtáná, hogy Szapáry gróf megérkezéig kezdjék meg az igazságügyi budget folytatólagos tárgyalását. (Nagy zaj.) Ha azonban gondolják, hogy tanácskozni nyugodtan lehetetlen, nincs kifogása az ülés felfüggesztése ellen. Egy órai szünet után, a házba érkezett Szapáry Gyula gróf kormányelnök és kijelenté, hogy az éjjeli elszállításban nem hibás és nem tiltotta el a ravatalnak a Múzeumban való fölállítását, csupán megjegyzé, hogy az ujonan épített oszlopok miatt ez talán alkalmatlan lenne. Ha a közvélemény egy középületből óhajtja a temetést, az ellen nincsen semmi kifogása. Reméli különben, hogy a honvédegyelet meg is teszi. (Általános helyeslés.)

Közben letárgyaltatott az igazságügyi tárca és elnök végül fölhevta a képviselőket, hogy Klapka Györgynek, a szabadságharcz dicső tábornokának holnap — később meghatározandó helyről — történelmi temetésén számosan jelenjenek meg.

Az elhagyatott Klapka.

Budapest, május 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Hire jár, hogy Klapka tábornok nem régen — anyagi bajok miatt — öngyilkosságra gondolt. Neje Párisból jön el a temetésre.

Csáky gróf az elkeresztelési ügyről.

Budapest, május 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az országgyűlési szabadelvű párt tegnap esti rendkívül népes értekezletén általános érdeklődés és feszült figyelem közt fejté ki Csáky Albin gróf a kormány álláspontját az elkeresztelési kérdésben. Csáky miniszter elérkezettnek látja az időt a javaslat bejelentésére, mert az elkeresztelési rendelet kibocsátása után a lelkészek egy részénél a kötelességek konfliktusa állott elő. A polgári anyakönyvvezetés behozatala, igaz nehéz, de éppen azért most csak a vegyes házasságból született gyermekek anyakönyveléséről van szó, azt pedig a jelen közigazgatási közegek is megfelelően elintézhetik. Így biztosítatik a törvény végrehajtása, mely semmivel sem érint egyházi ügykört. Rajta lesz, hogy a javaslatot mielőbb a törvényhozás elé terjeszse. Az 1868-iki törvényre nézve a kormány

mind azt változatlanul fönntartja, a mit ezernyolczszázkilenczvenben kijelentett. Módosítást tenni nem hajlandó, mert a javaslata folytán erre szükség nincs. (Hosszas, gyakori helyeslés.)

Tiszta Kálmán megnyugvással vesszi a miniszter kijelentését tudomásul azon reményben, hogy annak idején az általános polgári anyakönyvvezetés is behozatik.

Chorin Ferencz határozati javaslatot nyújt be arra nézve, hogy a kormány terjeszzen be javaslatot a zsidó recepczió iránt.

Csáky gróf kijelenti, hogy a kérdés megoldásának a jogegyenlőség alapján való kezdeményezését a kormány fenntartja magának.

Szilágyi Dezső megjegyzi, hogy a kormány az egységes házassági jog megalkotását óhajtja, melynél a juriszdikciót kizárólag az állam gyakorolja. A kormány és pártja őszintén akarja a zsidók teljes egyenlőségét.

Többek felszólalása után Chorin elállott a javaslatától.

Új törvények.

Budapest, május 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szilágyi Dezső igazságügyminiszter, a képviselőház mai ülésén két fontos törvényjavaslatot terjesztett be. A börtönügy javításáról szól az egyik, és a büntető törvények reformjával foglalkozik a másik javaslat.

Közgazdaság.

A budapesti gabnatözsderől.

Budapest, május 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Buzakinál, vételkedv és forgalom egyaránt gyenge, az árak valami csekélységgel emelkedtek. Forgalom 6000 mmásza.

Határidőüzlet:

Buza máj.—jun. 8.56—58.
Buza őszre 8.05—09.
Tengeri máj.—jun. 4.85—87.
Tengeri jul.—aug. 4.98—5.05.
Zab tavaszra 5.38—40.
Zab őszre 5.39—41.
Káp-repcze 12—12.10.

Nyilttér.*)

A Szeged-csongrádi takarékpénztár jelzálog-osztályának torontálmegeyi képviselőisége

Wechsler és Darvas szállítók Nagybecskereken.

Földekre legmagasabb kölcsönök 5 1/2—6%.

A kölcsön készpénzben fizettetik, nem záloglevelekben.

Legkésőbb 14 nap leforgása alatti elintézés és kifizetés.

Wechsler és Darvas

a Szeged-csongrádi takarékpénztár jelzálog-osztályának torontálmegeyi képviselője. (213-10.1)

* Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovics Aladár.

H i r d e t é s e k.

Tamisácz szabályozó és belvizlevezető társulat.

192. szám 1892.

(218—22)

Pályázati hirdetmény.

A Párdányban székhelylyel bíró „Tamisácz szabályozó és belvizlevezető társulatnál az ellenőri teendőkkkel is egybekötött irnoki állás megüresedvén, ennek betöltésére a pályázat ezennel kiíratik.

Ezen állás 500 frt havonként előre kifizetendő évi fizetéssel egybekötve lévén, felhivatnak mindazok, kik ezen állásra pályázni szándékoznak, hogy fedhetlen előéletüket, képzettségüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket legfeljebb folyó évi június hó 1. napjáig ezen társulati igazgatóságnál benyujtsák.

A pályázótól megkívántatik a magyar nyelv tökéletes tudása, továbbá jó és szép kézírás és számvitelbeni jártasság.

Párdány, 1892. május 10.

Petrikovits Róbert,
társulati igazgató.

40 tag
és 20
idomitott
lovakkal.

40 tag
és 20
idomitott
lovakkal.

Nagybecskereken

a kis hid melletti téren.

Naponta változott műsorozattal

nagyszerű dísz-előadás

saját zenekarral és új fedezett ponyvával.

Belépti díj: I. hely 60 kr., II. hely 40 kr., III. hely 30 kr., Karzat 20 kr.

Kezdeté 8 órakor.

(205-7)

Minden ünnep- és vasárnapon 2 előadás,

az első délután 4 órakor, a második este 8 órakor,

minden előadás egész új műsorozattal.

Pleitz Fer. Pál

könyv- és könyomdája

Nagy-Becskereken

ajánlkozik mindennemű

nyomtatványok

gyors és izléses elkészítésére.